

Občianske organizácie a národná ľudskoprávna inštitúcia upozorňujú na útoky na ochranárov

24.4.2026 - Slovenské národné stredisko pre ľudské práva (SNSLP), Platforma pre demokraciu (PPD) a Zelená väčšina (ZV) upozorňujú na zhoršujúcu sa situáciu environmentálnych organizácií a ochrancov ľudských práv na Slovensku. Verejné útoky, šírenie nepravdivých tvrdení a označovanie týchto aktérov za „extrémistov“ považujú za neprijateľné a nebezpečné prekročenie hraníc demokratickej diskusie.

Podľa organizácií nejde o ojedinelé prípady, ale o systematický trend. Politici a predstavitelia verejných inštitúcií čoraz častejšie nahrádzajú vecnú diskusiu diskreditáciou občianskej spoločnosti, šírením neoverených tvrdení a urážkami.

Jedným z posledných incidentov je [vyjadrenie zástupcov](#) Národného parku Veľká Fatra na adresu iniciatívy My sme les: *“Správa národného parku sa nemôže riadiť pseudovedeckými politickými naratívami extrémistických občianskych združení, ktoré majú politické pozadie.”* Občianske organizácie odsudzujú takéto verbálne útoky na ochranárov a zvažujú aj právne kroky.

V súvislosti s útokmi na ochranárov sa organizácie obrátili aj na Michaela Forsta, osobitného spravodajcu OSN pre environmentálnych obhajcov podľa Aarhuskeho dohovoru. Sleduje a posudzuje prípady, keď jednotlivci alebo organizácie obhajujúce životné prostredie čelia obmedzeniam, nátlaku alebo odvetným opatreniam, a usiluje sa o ochranu ich práv.

„Môžeme spolu nesúhlasiť, to je prirodzená súčasť demokracie. Šírenie nepravdivých informácií a nálepkovanie ľudí, ktorí sa venujú ochrane prírody, za extrémistov avšak ohrozuje samotné základy verejnej diskusie a rozporuje medzinárodné ľudskoprávne záväzky Slovenskej republiky. Nepretržitá nepriateľská atmosféra môže viesť k ďalšej dehumanizácii a eskalácii obťažovania. Napokon, zmenšujúci sa občiansky priestor poškodí ochranu prírody aj ľudí žijúcich v dotknutých oblastiach,“ upozorňuje **Lenka Vestenická - Slovenské národné stredisko pre ľudské práva**

Mimovládne organizácie pritom iba reagujú na zhoršujúce sa podmienky, na konkrétne rozhodnutia v oblasti ochrany prírody a obmedzovanie priestoru pre občiansku participáciu.

Zistenia SNSLP z roku 2025 potvrdzujú, že aktivisti často čelia dezinformáciám, ohováraniam, verbálnym útokom, zastrášaniami či dokonca fyzickým incidentom. Analýza komunikácie oficiálnych účtov MŽP SR na sociálnej sieti Facebook ukázala, že až 93 % statusov, v ktorých sa zmieňuje občiansky sektor, zobrazuje organizácie alebo jednotlivcov v negatívnom kontexte.

“Vyzývame verejných predstaviteľov, aby upustili od nepravdivých a dehonestujúcich označení a vrátili sa k vecnej a rešpektujúcej diskusii. Pokračovanie súčasného trendu môže viesť k ďalšej eskalácii napätia, obťažovania a oslabeniu občianskej spoločnosti. Spôsob, akým sú ľudia činní v ochrane životného prostredia slovné napádania a spochybňovania je

d'aleko za mierou korektnej komunikácie a nemá mať v demokratickej spoločnosti miesto,”
uviedla **Lucia Szabová z iniciatívy Zelená väčšina.**

Organizácie požiadali listom osobitného spravodajcu OSN pre environmentálnych obhajcov podľa Aarhuskeho dohovoru o podporu pri ochrane ľudských práv.

Osobitný spravodajca môže po podaní oficiálne podnetu ochrancami a ochrankyňami ľudských práv a jeho vyhodnotení rozhodnúť o povinnosti signatárskej krajiny prijať neodkladné opatrenia, vydať odborné stanovisko, posunúť prípad do pozornosti iným orgánom OSN alebo využiť iné diplomatické kroky. Veríme však, že politici a predstavitelia verejných inštitúcií začnú vo svojom verejnom prejave neodkladne konať v súlade s medzinárodnými ľudskoprávnymi záväzkami Slovenskej republiky.

Doplňujúce info:

Aarhuský dohovor zaväzuje signatárske štáty, vrátane Slovenskej republiky, k ochrane práv kohokoľvek z ich obyvateľov hájiť svoje práva, práva svojej komunity, obce či regiónu žiť v priaznivom životnom prostredí. Štáty majú vytvárať mechanizmy, ktoré zabránia ohrozovaniu bezpečia a obmedzovaniu práv osôb v dôsledku ich angažovanosti v témach ochrany životného prostredia v súlade s Aarhuským dohovorom.